

Datum

2020-09-01

Vår referens

Max Hanander

Projektledare/Strateg

Max.Hanander@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Trygghets- och säkerhetsstrategi för Tekniska nämnden TN-2019-3986

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget 2019 fick tekniska nämnden i uppdrag att ta fram en trygghetsstrategi. Den föreslagna strategin, som breddats till att också omfatta säkerhetsaspekter i den offentliga miljön, baseras på ett utmaningsdrivet strategiskt perspektiv. I strategin pekas fyra strategiska utmaningar ut: renhållning, trafikotrygghet, trygghet i planeringsskedet och trygghetsåtgärder i befintlig stad.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att godkänna förslag till Trygghets- och säkerhetsstrategi, samt

att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram och genomföra en handlingsplan utifrån strategin.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse TN 200923 Trygghets- och säkerhetsstrategi
- Förslag till Trygghets- och säkerhetsstrategi för Tekniska nämnden

Beslutsplanering

Tekniska nämndens arbetsutskott 2019-12-16

Tekniska nämnden 2020-08-25

Tekniska nämnden 2020-09-23

Ärendet

Bakgrund och utgångspunkter

I kommunfullmäktiges budgetskrivelse 2019 fick tekniska nämnden i uppdrag att ta fram en ny trygghetsstrategi. Tidigt gjordes följande avgränsningar i en uppdragsbeskrivning:

- Strategin ska fokusera på tekniska nämndens verksamhetsområden och grunduppdrag.
- Strategin ska omfatta hur förvaltningen samverkar med andra förvaltningar samt

externa aktörer.

- Strategin ska omfatta både trygghets- och säkerhetsfrågor, det vill säga det bör vara en trygghets- och säkerhetsstrategi.
- Strategin ska fokusera på offentliga miljöer utomhus.

I arbetets initiala skede betonades vikten av att denna strategi inte skulle bli ett traditionellt styrdokument. Siktet ställdes in på en samlad organisering snarare än ett dokument. Ambitionen blev att levandegöra processen med att implementera strategier, och förflytta tyngdpunkten från framtagande till genomförande. Därigenom skulle ett mer snabbfotat strategiskt arbete med tydlig politisk förankring möjliggöras.

Arbetet med den nya trygghets- och säkerhetsstrategin blir ett case för ett nytt sätt att kraftsamla kring strategiskt viktiga frågor för nämnden. Utgångspunkten är att fokus läggs på både kort sikt, med aktiviteter i den årliga verksamhetsplaneringen, och på längre sikt, med en tydlig riktning framåt.

Arbetsmodell

Arbetsmodellen som tagits fram för arbetet kallas **STUDSA, SysTematisk UtmaningsDrivet Strategiskt Arbete**. Syftet med arbetsmodellen är att möjliggöra en kraftsamling samt att säkerställa ett strategiskt arbete med tydlig politisk förankring. Modellen tar fasta på begreppet strategi i betydelsen prioritering, att välja väg. Fokus ligger på att identifiera de områden där fastighets- och gatukontoret står inför utmaningar på trygghets- och säkerhetsområdet och där en förflyttning behöver göras. De områden där arbetet med trygghet och säkerhet redan är välfungerande och välintegrerat omfattas inte av strategin.

Vidare bygger modellen på en strategisk ansats i processen att identifiera och prioritera utmaningar. Det kan till exempel handla om att fokusera på de utmaningar som har störst effekt, att fokusera på förebyggande insatser och/eller att fokusera på de utmaningar där vi just nu befinner oss i ett fönster där vi kan göra skillnad. Utmaningarna tar sikte på en långsiktig målbild men innefattar årsvisa aktiviteter. Det finns en flexibilitet inbyggd i arbetsmodellen som innebär att den långsiktiga målbilden kan variera mellan olika utmaningar. Målbilden för en utmaning kan till exempel vara tio år medan en annan utmaning kanske omfattar en mandatperiod och ytterligare en utmaning endast omfattar ett år.

Arbetet med att ta fram strategin innefattar fyra faser: (1) avgränsa utmaningar, (2) identifiera utmaningar, (3) prioritera utmaningar och (4) placera utmaningar. Varje fas resulterar i en dellerans: en uppdragsbeskrivning (Avgränsa), en utmaningskarta (Identifiera), en strategi (Prioritera) och slutligen en handlingsplan (Placera). Uppdragsbeskrivningen beslutades av förvaltningens ledningsgrupp hösten 2019, medan utmaningskartan (se bilaga 2) färdigställdes innan sommaren i år. Strategin läggs i detta ärende fram för beslut (se bilaga 1). Nästa steg blir att förvaltningens ledningsgrupp beslutar om en handlingsplan som tydligt placerar ut ansvaret för de strategiska utmaningarna i strategin på förvaltningens verksamhetsavdelningar.

Tillvägångsätt

Förslaget till ny trygghets- och säkerhetsstrategi är framtaget med medvetna strategiska val. En närvärldsanalys¹ har visat hur andra kommuner, myndigheter och akademi resonerat och agerat

¹ Inom ramen för analysen gjordes en inventering av aktuellt material från SKR (Sveriges Kommuner och Landsting), BRÅ (Brottförebyggande Rådet), Boverket, samt Region Skåne. Vidare intervjuades forskare från LTH

inom sakområdet samt vilken riktning Malmö stad som helhet arbetar i. En invärldsanalys² kompletterade med hur fastighets- och gatukontoret arbetar idag och vilka utmaningar förvaltningen ser i det fortsatta arbetet för en trygg och säker stad för alla. Den samlade kunskapen stämades av vid en intern workshop på förvaltningen, och gestaltades sedan som en utmaningskarta med 11 utmaningar fördelade på tre tematiska områden (se bilaga 2). Utifrån denna har fyra utmaningar prioriterats för det fortsatta arbetet. I prioriteringsarbetet användes fyra huvudsakliga prioriteringskriterier:

Förebyggande insats med långsiktig effekt	Rekommenderas av forskare och myndigheter	Hjälper de mest sårbara grupperna	Ger snabb effekt och visar handlingskraft
Vi kan komma åt rotorsaken, bygga kunskap och struktur för ett systematiskt arbete.	Validerat av experter och anses ha stor betydelse för trygghet och säkerhet.	Åtgärden adresserar de mest utsatta grupperna. Det utgör inget hinder för någon annan.	Det svarar snabbt på exempelvis Malmöbors efterfrågan och kan ibland även ha långsiktig effekt.

Utifrån en bedömning av hur många av de fyra kriterierna som uppfylls om en specifik utmaning adresseras/hanteras erhöles en prioriteringslista. Den slutgiltiga prioriteringen gjordes sedan med utgångspunkt i en workshop med Tekniska nämndens presidium, som hölls innan sommaren.

Strategins innehåll

Strategin (se bilaga 1) inleds med en kort genomgång av begreppen säkerhet och trygghet. Säkerhet och trygghet ger individer frihet att röra sig fritt, att delta i aktiviteter och möjlighet att vara en del av ett större sammanhang. Om vi vill öka alla människors frihet i och tillgång till Malmö är det därför avgörande att jobba både med faktiska risker och människors upplevelser av risker.

Därefter presenteras de fyra strategiska utmaningar som föreslås vara prioriterade i trygghets- och säkerhetsarbetet för de kommande åren:

- Renhållning för ökad trygghet
- Trygghetsfrämjande faktorer i planarbetet
- Trafikbeteende och otrygghet i trafikmiljön
- Rätt åtgärder för ökad trygghet i befintlig stad

Det ges exempel på möjliga aktiviteter som kan adressera utmaningarna, innan strategin avslutas med en kort sammanfattning av hur arbetet ska kunna hållas levande över tid.

Fortsatt arbete

Arbetet utifrån strategin kommer att följas upp årligen och justeras i samband med förvaltningens budget- och verksamhetsplanering. Detta skapar en möjlighet till utvärdering av och input till det pågående arbetet och säkerställer att den strategiska riktningen håller även med förändringar som kan ha skett i omvärlden eller ändrade prioriteringar internt. För att kunna

(Lunds Tekniska Högskola), BTH (Blekinge Tekniska Högskola), KTH (Kungliga Tekniska Högskolan), samt Malmö Universitet. En benchmarking-studie genomfördes via intervjuer med tjänstepersoner på sex kommuner; Stockholm, Göteborg, Helsingborg, Haninge, Umeå och Alingsås. Slutligen hölls möten med flera förvaltningar inom Malmö stad; Stadskontoret, Stadsbyggnadskontoret, Serviceförvaltningen, och Fritidsförvaltningen.

² Djupintervjuer med 25 nyckelpersoner på tjänstepersons-nivå inom Fastighets- och gatukontoret.

göra detta behöver utmaningarna och de prioriteringar som strategin omfattar hitta hem i förvaltningens verksamhetsavdelningar, bidra till riktade aktiviteter i verksamhetsplaner och utveckling av arbetssätt på längre sikt. Detta kommer att stärkas av att en handlingsplan tas fram för varje avdelning tillsammans med avdelningsrepresentanter.

Tekniska nämndens trygghets- och säkerhetsstrategi bör aktualiseras i sin helhet åtminstone en gång per mandatperiod.

Ansvariga

Patrik Widerberg Avdelningschef

Anna Bertilsson Direktör